

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyiltterek és hirdetések.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor.

Fél évre 4 kor

Negyed évre 2 kor

Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyilttérre 50 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Felolvasó szerkesztő:

DÉKÁNY MIHALY.

Főszerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és laptulajdonos:

STRAUSZ SÁNDOR.

Szent István.

Szent István napja, a magyar nemzet ünnepi napja. Innen kelteznünk valamit, egy nagy megújodást, újjászületést, a magyarok regenerációját. A politikai és államférfiúi bölcsességének egy ihletett percében magára vette nemzetéért a keresztet, a pogány Vajk. Neki csakugyan kereszt volt. Nehéz kereszt, amelyet vállaira vett, amelynek pedig ellene mondott neveltetése, ősi hite, lobogó pogány vére. De ez a férfi bölcs volt fejedelmi lélek, királyi elme. Egy évezred előtt megtudta látni azt a nagy gondolatot, hogy az államélet alapjai a keresztény civilizáción épülhetnek csak sziklaszilárdan fel. És kikeresztelkedett.

Minő perspektívát nyit meg számunk előtt ez az áttérés. A máglyák, szabad ol-tárok tüzeinek füstjén keresztül élénkbe tűnik egy marcona, kalandozó, félg vad, pogány nép, amely büszke harci kedvvel tör valahonnan, a messze keletől a nyugati civilizációra. A diadalok véres koszorúja köríti e vad magyarok homlokát s övek lesz ebből a nyugati világból egy szép nagy darab föld. És meddig? Bizonyos. hogy a nyugati népek, akiket ez a lovas ázsiai veszedelem meglátogatott, nem tűrik a szomszédságukban az örökös veszélyt és vagy kikergetik őket, vagy elpusztítják valamennyit a föld színéről az utolsó szálig. Ez ellen a vigasztalan kilátás ellen védekezni kell. Hogyan? És a bölcs ifju Vajk kikeresztelkedik. Ez megmentheti a magyart. A keresztény magyarság már nem veszedelem a keresztény Európának.

Hogy így történt, bizonyítja a történelm.

Nagy válságok, erős küzdelmek állanak le, melyek ugyan Szent István művét kockára teszik, de ezeknek is csak az volt a végső eredményök, hogy a szent király művét megszilárdították, mely mű a legkülönbözőbb oldalokról jövő támadásoknak egyaránt diadalmasan ellentállt.

Szent István uralkodásának jellemvonása az akkori általános eszmékhez való közeledés, de az eszméket átfarmálni igyekszik a magyar nemzet gondolat formájához, s mint magyar nemzeti eszmet óhajtja érvényesíteni, Es Szent Istvánnak, az ő nagy személyének sikerült is az általános európai gondolkodást összeforrasztani a nemzeti erő és szabadság épentartásával.

Oh, nagy elme, páratlan lángész volt az az ifju fejedelmi sarj az Árpád nemzedékből, aki a szent keresztiségben az István nevet nyerte. E ténye kiemeli őt a királyok sorából és szentté avatja őt.

A veszedelemnek fenyegető, vészes felhői alól kivette a nemzetet a nyugalmas csöndes munka kék égbolttal ivelt mezejére.

Ma, Szent István napján emlékezzünk az első magyar királyra, a ki megváltója lett nemzetének!

Bepillantás társadalmi viszonyainkba.

Sajátságos a nemzetek történetében, hogy a társadalmi műveltségben szűkölködő rész, a földműves-osztály volt az első, mely először ébredt tudatára emberi voltának, s ezzel kapcsolatban először kísérelte meg kivívni személyi önállóságát, szabadságát és

megbecsülését. Nagy küzdelembe került ugyan míg ez osztály életrealizációját bebizonyította. A történelem bizonyítja, hogy a harcok legtöbbször éppen az emberi, azaz a népjogokért folytak megrázó tragikummal és hogy e szent eszmékért vívott küzdelmek tárják elének a legdrámaibb kimenetelű eseményeket. De ez emberfeletti küzdelmeknek meg is lett az eredménye. A jobbágyok felszabadultak, melyet nyomban követett a politikai önállóság kivívása.

Csakhamar verszemet kapva a társadalom egyik osztálya a földműves nép elért sikerein, felbuzdulva e sikereken szintén a szervezkedés jelszavát írta zászlájára. Különböző követelésekkel lépett a világ színe elé, mellyel lélet teremtett a szociális, vagy munkás kérdésnek.

Kezdetben bármennyire is irtóztak a munkaadók e kérdések tárgyalásától, idővel mégis el kellett ismerniök kiváló államférfiak tanácsára, hogy az államok boldogulása, csakis a társadalmi osztályok betegségeinek gyógyításában keresendő.

Anglia volt a világ államai sorában a legelső, mely e kérdésnek nagy fontosságot tulajdonítván csakhamar azok rendezését is megkísérelte és pedig sikerrel, mert rövid idő alatt megtalálta a munkás életszükségletének a rugóját két intézményben: a munkásbiztosításban és a munkás védelemben. E két intézmény meghonosításával megszűnt minden surlódás munkás és munkaadó között és csakis ennek az elismerő bánásmódnak tulajdonítható Anglia mesés gazdagsága, a miről méltán vehetett példát a legnagyobb magyar, Széchenyi, midőn Angliában tanul-

TÁRCA.

Egy orosz éj.

Naponkint szaporodott a Szibériába küldendők száma. míg a cár családjára is ki lett mondva az embertelen ítélet.

Ily szélsőségek által ingerelve, Sándor, Pál cár fia, végre engedett Pahlen gróf sürgetésének, hogy atyját a trónról való lemondásra kényszerítsék.

Mélyen sebezte e gondolatra gyermeki szívét az az öntudat, hogy a világ bűnösnek fogja őt kiküldeni, s hogy némileg meneküljön e kínzó gondolatától, mely e percben egész világját áthatotta, fölkel, az ablakhoz ment, s kinézett a sötét éj még sötétebb egére.

Azonban ott fenn a csillagok némák és csak tündöklő fényvel ragyognak felénk, nem felelve a szomorú szív kérdéskérdésére.

Az éjjeli örök éppen cirkálási járatukat végezték.

Sándor hallotta egyforma nehéz lépteiket és megrezent. Itt az óra, melyben Pahlen grófnak működni kellett; hátha az nem egyezne az aláírásba és erővel kell majd reá kényszeríteni.

E név «atya» mindenkor fentartja szent jelentőségét; bármit vétett is a cár, azt megboszulni a fiui szívnek nagy áldozatába, nagy fájdalomba került, s rettenetes volt reá nézve e perc tusája.

Sebes léptek közeledtek most és Zoubow, Katalin cárnőnek utolsó kegyence, fél alétlanrontott a szobába.

— Mi újság? — kérde Sándor elfojtott hangon.

— Éppen most nyomolnak az összeesküvők a cár hálószobájába.

— Nos?

— Nem nézhettem, amikor félig öltözve, ágyából kiugrott és segélyt keresve, vadul tekintett maga köré. Rettenetes ily véget érni!

— Véget érni? — kiáltott fel Sándor és szemei kidüledtek üregökből. — Tehát veszélyben forog életem?

— A szenvedély pillanatában oly tivornya után, hol annyi palack ürült ki, lehet-e higgadt vérrel működni? Azonkívül a cár bösz védelme szélsőségre kényszerítette a pártitűket.

— Így a világ engem fog atyám gyilkosságának kiküldeni! — szólt Sándor a legmélyebb fájdalom hangján. — Ah! e rengeteg buralomban én vagyok a legszerencsétlenebb ember! — Pahlen gróf megfogadta volt nekem, hogy atyámnak egy hajászála sem fog meggöngyölni. Siessen Zoubow, emlékeztesse addig szavára, mondja neki, hogy fejével kezeskedik nekem ez esemény következményeire.

Zoubow éppen távozni akart, most valaki belépett a terembe és visszarágatta önmagával. Maga Pahlen gróf volt az, ki halálsápadtan jelent meg a terem küszöbén.

— Megjelentem, — szólt akadozva — császári fenségedet értesíteni, hogy ő felsége a cár e percben gutaütést következében eszméletlenül össze-rogyott és életéhez kevés a remény.

Sándor visszahanyatlott karszékebe és mindkét kezével vaktarta az arcát.

— Tehát csakugyan meggyilkolták! — szólt végre dühtől és fájdalomtól reszkedő hangon. — Oh, milyen éj ez, milyen borzasztó egy lesz az, mely ez esetet Oroszország történetkönyvébe fogja feljegyezni.

— Sire! — felelt gróf Pahlen nyugodtan, — az olvasó átcsap e lapon, s a következő tartalom felejtetni fogja vele a véres betűket. Mutassunk tehát jó példát. Oroszország e percben uralkodó nélkül, árván áll; mert nem születés, hanem a nép akarata adja fenségednek kezébe a kormánypalcát. Ön ezt nem felejtetheti! Minden perc drága, a panasznak legkisebb szava a trón vesztést vonja maga után és a birodalom véres polgárháborúnak eshet általa áldozatul. Azért esdeklem, Sire: ne csüggedjen e percben!

Ez intésre azonban Sándor magán kívül felugrott.

— Szomorú hatalom! — kiáltott fel, — egyetlen egy könyt sem engedsz a funak, melyet ez szerencsétlen atyjának áldozhatna! Egyetlen egy könyt sem! Siessen tehát, Pahlen gróf, anyámhoz! Beszélje el neki a történeteket, s azt is, mennyiben vagyok bűnös ez esetben és kérje őt, hogy bennem az új cárt tisztelje.

Pahlen gróf elsietett, Zoubow követte, s Sándor testvérei, kik eddig néma tanúi voltak a jelentéseknek, egyedül maradtak. Egyik sem merte elsőnek félbeszakítani a csendet; mindegyik félt kimondani a rettenetes szót: a cárt, atyánkat,

mányozta és kereste azokat az eszközöket, melyekkel hazája jólétét jó időre megte-
hetné, s haza jöve, méltán példázhatott a
»praktikus ész hazájával!

Széchenyi számos tevékenységének egyik
gyümölcse az ipartörvénynek hazánkban is
a megvalósítása.

A munkáskérdés megoldása valóban
jóval előbbre vitte közgazdaságunk satnya
helyzetét és bár nem panaszkozhatunk, hogy
a fejlődésnek vajmi stádiumába ne értünk
volna, mégis van egy társadalmi osztályunk,
a mely ugyszólván mégcsak most küzd jogai-
gaiért, mégcsak most jutott elmaradásának
tudatára, mégcsak most keresi az orvoságot,
mellyel életerejét és jövőjét megjavítsa és
fokozza. Ez az osztály a magánkivatalnokok
osztálya.

Mint legelől említettem, csodálatos, hogy
éppen a legalacsonyabb szellemi nivón álló
társadalmi rétegeknek jutott osztályrészül a
reform dicső munkája.

E furcsa valót csak azzal tudnám ok-
adatolni, hogy míg hazánk csak nem ré-
góta kezd kereskedelmi állammá fejlődni,
tehát a kereskedelem fejletlen volta miatt
azelőtt magánhivatalnokokra nem igen volt
szükség, addig más civilizált államban nem
éreztek szükségét e téren a reformnak, más-
részt pedig sohasem voltak oly veszelyes és
végelgyöngyüléssel fenyegető beleségei ez
osztályiak, — mint hazánk e hivatalnokai
rendének.

A munkáskérdés megoldásával nagyobb-
részt javították a munkások eddigi sovány
és mostoha helyzetét, áldásos volna tehát,
ha a szelemi munkát adók is rendeznék a
kivatalnokok ügyeit és megvédenék őket
idejekorán a teljes elszegényedéstől.

A hivatalnokok pedig elérhetik ezt oly-
képpen, hogy a nagy szellemi megerőltetést
igénylő munkájukat kellően díjaztatják és
megbecsülik. Mert mind a munkás, mind
pedig a hivatalnok csak akkor fog teljes
odaadással főnöke érdekében dolgozni, ha
fáradásának és egészsége feláldozásának
gyümölcset látja munkája anyagi és erkölcsi
rugójában: a munka díjazásában és személye
megbecsülésében. Ezek azok az egyedüli té-
nyezők, melyekkel minden embert kiélgít-
hetünk, de sajnos, hogy hivatalnokaink sem
munkájuk gyümölcseiből nem élveznek és

még kevésbé részesülnek főnökeik részéről
abban a megbecsülésben, a mely őket méltán
megilletné. A. A.

K Ü L Ö N F É L É K.

A csáktornyai takarékpénztárak egyesülése.

Az utóbbi napokban sok szó esett a
csáktornyai három takarékpénztár tervezett
egyesüléséről, mely egyesülést Hiemes Fri-
gyes, az osztrák magyar bank nagykanizsai
fiokjának a főnöke kezdeményezett volna
és főrekszik is megvalósítani. Hogy azonban
miért, mily valódi, de eltított okokból ohajt-
ják a csáktornyai három pénztárat egye-
sülését, ma még biztosan tudni nem lehet,
mert az, hogy ez az egyesülés a hitelt volna
hivatva megszilárdítani, elfogadni egyáltalán
nem lehet. Ez alatt a törekvés alatt olyan
valami lappang, a minek csak a takaré-
pénztárakat igénybe vevő közönség fizetné
meg az árat legelőször is, és ammellett az
egyesült pénztárakra mégse volna semmi
haszonnal végeredményében.

Az ilyen egyesülés legfeljebb a kisem-
bernek amúgy is kis hitelét szorítaná meg
még jobban s a mellett ily egyesülés után,
mivel csak egy pénztárat lévén, kénye-ke-
ve szerinti föltétel és kamat mellett adná a
kölcsönöket, — legalább egy időre. Igen is
csak egy időre és pedig rövid időre, mert
elszámították magukat azok, — a kik azt
hiszik, hogy az egyesülés után csak egy
takarékpénztár lesz majd Csáktornya, mert
már is hallatszik itt is — ott is, hogy mi-
helyet ez a tervezett egyesülés megtörténik,
azonnal alakítanak egy új takarékpénztárt.
Ötven—hatvan ezer korona alaptőkét Csáktornya
még mindig elég könnyen utána lehet hozni.
Erre ugyan azt mondhatják az egyesülé-
snek a hívei, hogy mivel az egyesülés az osztrák
magyar bank protekturátusa alatt jönne létre,
nevezett bank az esetleg alakuló új takarékpénztárnak
nem hitelezne s így lehetetlen volna fönnállania.
Igen ám, de nem csak az osztrák magyar bank hite-
lez a vidéki takarékoknak, hanem más pénztá-
ratok is, a melyek egyébként az osztrák
magyar bankkal hitel viszonyba síncsenek,
miért is talán annál is inkább segítenek az
új takarékpénztárt. Mondom, mihelyest a ter-
vezett egyesülés megtörténne, talán már más-
nap megalakulna az új takarékpénztár, hogy Csáktornya
még is legyen legalább két takarékpénztár,
ha másért nem is, de a konkurencia szem-
pontjából.

Hogy pedig az egyesüléssel szemben a
»Muraközi takarékpénztárak skrupulusai
vannak, az csak természetes, a mennyiben
hallomásunk szerint az egyesülés után minden
egy takarékpénztár a volt alaptőkéje és tartalékalapjának megfelelő összegről
szóló névértékű részvényeket kapna. A Muraközi
takaréknak az időszerint kétszáz ezer korona
alaptőkéje és nyolcvanezer korona tartaléktőkéje
van 200 részvénnyel s így ennyi névértékű rész-
vény jutna neki, az az egy—egy mostani részvényért adnának 1400
K. névértékű új részvényt, melyek mint a
régiek felszámolása után keletkezett új takaréknak
a részvényei lévén, az alakuláskor legfeljebb
ha 100—100 koronával érnek, legalább is annyit
lehet eladni, vagy venni s így a tiszta veszteség
mindjárt körülbelül 400—400 korona lenne darabonként. y.

— **Ezred gyakorlatok.** A varasdi V. ulánus ezred folyó hó 10-ike óta Csáktornya környékén gyakorlatozik, miközben a lehetőség a környékbeli falvakban van be-
szállásolva. Folyó hó 16-án harcászati cél-
lövészete volt az ezrednek s ugyancsak
16-ára Korda vezérőrnagy kerületi dandár-
parancsnok is Csáktornyára érkezett a gyakorlatok megszervezésére. Az ezredgyakorlatok Csáktornya környékén folyó hó 21-éig fognak tartani, a mikor az egész V. ulánus ezred lovassági dandár öszpontosítás céljából Verőcére megy.

— **Halálozás.** Zechmeister Viktorné, szül. Grész Paula f. hó 16-án reggel fél 4 órakor életének 62-ik, házasságának 41-ik évében Gutorföldön hirtelen elhunyt. Holttestét Csáktornyára szállították és ma délután 4 órakor helyezik a drávaszentmihályi róm. kath. temetőben levő családi sírboltban örök nyugalomra. Béke hamvaira!

— **Esküvők.** Végh Mihály állami vasuti tanító holnap, hétfőn délután 6 órakor tartja esküvőjét Csáktornya Kolarics Mariska kisaszonnyal.

Mezei Simon az ifj. Neumann Miksa cég főkönyvelője f. hó 25-én délután 6 órakor esküszik örök hűségét Lusztig Frida kisaszonnyal Baranyaszentgálon.

— **Iskolatársak találkozója.** A csáktornyai áll. tanítóképzőintézetnek 1897. júniusában végzett s tanítóképesítő vizsgálatot tett növendékei folyó hó 13-án 10 éves találkozóra jöttek össze Csáktornya. — A találkozóon megjelentek: Cseh Joachim naprafelir tanító, Deesics József bajai áll. képezői tanár, Dervalics István költői kántortanító, Kámondy János nagylaki kántortanító, Kocsis János szobolcasi kántortanító, Lukács Lajos nagyecski kántortanító és Szamosi (Szorko) György tömörkényi áll. isk. igazgató-tanító. Az iskolatársak közül hatan maradtak el. A találkozóon megjelentek 12-én este Dekány Mihály volt tanárunkkal a Zrínyi vendéglőben együtt vacsoráztak, 13-án reggel fél 8 órakor a róm. kath. templomban misét tartattak, majd meglekintették a kibővített tanítóképzőt, a Zrínyi várat, Zrínyi emlékoszlopot s bejárták a várost. A következő találkozás 5 év múlva lesz.

— **A csáktornyai postapalota ügye** ismét foglalkoztatta Csáktornya nagyköz-
ség képviselőtestületét a folyó hó 12-iki képviselőtestületi ülésében. Ugyanis, mint meg is írtuk annak idején, az építési tervezeteket és költségvetéseket a képviselőtestület egy bizottságnak kiadta újbbi felülvizsgálatra, mert az a jelenlegi árviszonyok már nem felelt meg, s ha aszerint vállalkozott volna a nagyközség az építésre, álaposan ráfizetett volna. A kiküldött bizottság a 12-iki képviselőtestületi ülésnek már részletes munkával számolt be, melyet az egész terjedelemben elfogadott s annak értelmében fogja megkeresni a pécsi postaigazgatóságot. E szerint a nagyközség hajlandó most is építtetni a posta épületet, de nem 4000 K évi bérlet, hanem 20 éves bérlet esetére 6814 K, és 50 éves bérletnél 6145 K évi bérösszeg ellenében, annak a határozott kijelentésével, hogy ezen mostan megállapított föltételeket is csak ezen év december 31-ig tartja magára nézve kötelezőnek a nagyközség, s ha addig a posta kincstár nem döntene, akkor új föltételeket volna kénytelen újbb megállapítani, mert az árviszonyok rövid idő alatt lényegesen változnak. Az előbbi 4000 koronás bérleti feltételek mellett is azért nem hajlandó építeni a nagyközség, mert e föltételre vonatkozó számításokat munk-

fejük fölött meggyilkolták, s mi, gyermekei, a borzasztó tettet lesunytt szemmel eltűrtük. Sándor arcát kezeivel elfedve, keserű könnyeket hullatott.

Ezalatt küldöttje az özvegy cárnőhöz érkezett; ezt éppen akkor költötte fel álmából udvarhölgye: Liewen hercegnő, aki már a cselédség által hírt vett arról, hogy a cári palotában rendkívüli dolgok történnek.

A cárnő készen lévén öltözködésével, éppen a cári palotába akart sietni, mikor Pahlen grótot bejelentették nála.

— Mit hoz? — kiáltott feléje a cárnő. — Hogy van a cár? Hol van ő, s hol vannak gyermekeim? Kérem, feleljen gyorsan!

— A nagyherceg, a trónörökös küld. Felségedet megkérni, méltóztatnék kegyesen hozzáfáradni, s neki a hűség esküjét letenni — mondta Pahlen, magát mélyen meghajtva.

— Hogyan? Ő kívánja ezt tőlem? — kiáltott fel a szelíd Teodorówna Mária és minden vére rögtön arcába szökkent. — Tehát férjem megszünt élni? Az atyját meggyilkolni és anyját lábaihoz borulva szemlélni, ez legidősebb fiam kívánata? Nem, soha! Nem! így nem alkudtunk, Sándor! Ha oly nagy vágya gerjedt, atyja trónjára lépni, jó, tehát haladjon el az én saját holttestem fölött is célja felé; ezt, igen ezt mondja meg neki! Most én vagyok a cárnő, én! Esküdjenek nekem hűséget, mielőtt a kormányalcát fiam kezébe helyeznék!

egy három évvel ezelőtt készítették az akkori viszonyokhoz alkalmazva, holott azóta lényegesen megváltozott minden ár viszony. Egyébiránt a nagyközség, ha a posta kincstár maga óhajtaná építeni, a régi városháza telkét hajlandó átengedni 20000 koronáért akár egyszerre fizetve, akár amortizációra is. Különben az új építési föltelekre vonatkozó számítások kivonatát jövő számunkban közölni fogjuk.

— **Eljegyzés.** Dobsa Kálmán murszenti körjegyző eljegyezte Becsay Mariska kisassnyit, Becsay Albert csáktornyai vendéglős kedves leányát.

— **Vasuti szerencsétlenség.** E héten csütörtökön Csikszereda és Mádéfalva között a Gyimesről jövő személyvonat lokomotívja és három személykupa lezuhant a magas pálya lestről és teljesen összezúzódott. Az utazók közül igen sokan megsebesültek; Berger Károly Lajos keszthelyi gazdasági akadémiai tanár felesége szörnyet halt, Berger Károly Lajos pedig súlyosan megsebesült. A szerencsétlenül járt akadémiai tanár és családja iránt Csáktornyán is, hol előbbi időben gazdasági szaktanár volt, — általános a részvétel.

— **Megjutalmazott tanítók.** A Magyar Földhitelezet által községi faiskola kezelő tanítók és gyümölcsfatenyésztést oktató községi kertészek részére a gyümölcsfatenyésztés terjesztése és oktatása körül szerzett érdemeik jutalmazására a folyó évre kitűzött 21 jutalom díjból Zalamegyében a következő tanítók kaptak jutalmat: Ország Kálmán alsólendvai tanító 400 K-t, Monda Ferenc csesztregi és Mikler Győző légrádi tanítók pedig 200—200 K-t.

— **Spanyol evindlerség.** A pénzszerzések nagyon sokféle módja van s sokan vannak, akik e módok közül a nem épen legtisztességesebbeket választják ki maguknak. A becsapások és csalások minden napok; különösen Spanyolországban lehet kifejlődve nagyon ez az üzlet-ág. Nem hiába mondják »őrült spanyol,« de sok bolond s őrült gondolat is kicsirázik ott és sok esetben terem is — a spanyolnak, mert mindig voltak, vannak és lesznek emberek, a kik szorotnának rövid úton pénzhez jutni, meggazdagodni és így felülnek az őrült spanyolnak. Már többször hozták a lapok, hogy Spanyolországban, különösen Madridban valóságos bandák működnek, kik különböző ürügyek alatt más országokból csalogatnak oda hiszékeny, gazdagodni vágyó embereket, azután kifosztanak s még jól jár az illető, ha ép böllyel menekülhet. Ilyen nagyon is szembe-tűnő és már több ízben használt meséről szóló levél érkezett a múlt héten egyik csáktornyai kereskedőhöz, hogy az utazzék ki Madridba, mert a levél írója börtönben van s az illető kereskedőre akarja bizni leányát és 90000 frank vagyonát. De hogy rábizhassa, Madridba kell utaznia, amennyiben a vagyon egy utazó láska titkos rejtékében van papirokban s hogy a láskát átvehesse a kereskedő, személyesen akarja átadni neki a láska vevényét. Ezért a csekély munkáért a kereskedő a 900000 K vagyon 40%-át kapja. Az csak természetes dolog, hogy a kereskedőtől a legszigorubb titoktartást kívánják annyira, hogy ha utra indul a kereskedő, azt is csak sürgönyileg jelezze a megadott címre így: »Angeló testvér uton van.« Nagyon természetes, hogy a fölszólított nem óhajtotta a 40 %-ot megszerezni.

— **A Dunántúli Pénzügyi Tisztviselők Egyesülete** folyó évi szeptember 8-án

délelőt 10 órakor Pécsét, a kiállítás ünnepek csarnokában közgyűlést tart Tárgyszorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Pénzügyi politika Magyarországon. Előadja dr. Berényi Pál ügyvéd. 3. A pénzügyi tisztviselők jogi helyzete. Előadja dr. Hantos Elemér ügyvéd, a Magyarországi pénzügyi országszövetség titkára. 4. Indítványok.

— **Hirdetmény.** Csáktornyai község előjárósága által közhírré tétetik, hogy a 30928. n. i. 1902. 27 jk számú szabályrendelet 10.§ értelmében a községi közutak építéséről, kezeléséről és fenntartásáról elkészített 1908 évi költségelirányzat az annak tárgyalására vonatkozó képviselő testületi határozattal folyó évi augusztus hó 14-től 29 napjáig terjedő 15 napon a nagyközség házában 3. szám alatti hivatalos helyiségében közszemlére helyeztelett oly célból, hogy azt az érdekeltek esetleges felszólalhatás szempontjából betekinthessek.

— **Késelő gyermekek.** A múlt héten Bottornán, a mezőn két gyermek, Metkovics Mátás és Drávec Ferenc összeverekedtek, melyet az arra járó emberek látván, hecelték a gyermekeket. A gyermekeknek természetesen több sem kellett, annál jobban neki gyürköztek, miközben Metkovics bicskát vett elő és azzal Drávec Ferencet alaposan fejbe szurta. A vér mindjárt előtört a fiut, kilgyorsan a faluba vittek, és sebet kimosták.

— **A házi nyul tenyésztés** terjesztése érdekében a földművelésügyi minisztérium elhatározta, hogy kiszagadnak nemes házi nyulat adományoz, egyelőre korlátozott számban ingyen, Minthogy a házi nyul tenyésztés hús és prém termelés révén igen gazdaságos s a mellett alig igényel valami befektetést, a tenyésztése nagyon ajánlatos. A kik házi nyul tenyésztéssel akarnak foglalkozni, jelentkezzenek községük jegyzőjénél. Az úgy nevezett ezüst szörme nyul törzsek szelősztára van kiállítás, melyek 4—5 kg. húst és 2—4 K. értékű bundát termelnek darabonként. Különben a nyulfaj megtekinthető Viasz Nándor járási állatorvos drávaszentiváni gazdaságában is.

— **Eltűnt vásári kereskedő.** Simonic Antal regedei (Stájerország) lakos, portörölő és kefe vásári árusító folyó évi június hó 15-én a drávaszentiváni országos vásáron volt utoljára s itt az egyik korcsmában tartozkodott még a vásár után 2 napig. A korcsmából eltávozván azóta nyoma vesztett, s most a pettauai kerületi kapitányság keresleti. Az eltűnt ember 65 éves.

— **A Sárközi féle zenekar** folyó hó 10-én szokásos nyári útjára ment Stájerország különböző városaiba. Először Rochitsba mentek, hol egy hélig időztek, innen pedig 17-én Grázba.

— **Tűz gyermek halálal.** Kozják András nagyfalusi lakos már hosszabb idő óta állandóan Fiumében dolgozik egy gyárban, családja, felesége öt gyermekkel pedig Nagyfaluban lakik. Az asszony a múlt héten Bisztriceré ment bucsúra, mely időre gyermekei gondozását ugyan azon házban lakó másik nőre bízta. Ez az asszony azonban kedden délután a mezőre ment és a gyerekek maguk maradtak otthon. A háznál fél két órakor tűz ütött ki. Legelőször a gyermekek kereste az összefutott lakosság és négyet össze is szedtek csakhamar, de az 5 éves János nevű gyermeket nem találták sehol. Mikor a tüzet eloltották s a pajtát szétszedték, a pajtában volt szalma hamu között ráakadtak a gyermeknek teljesen elszenesedett hullájára; a végtagok teljesen leégtek s a többi testrész is annyira összeégett,

hogy ráismerni sem lehetett a gyermekre. Valószínű, hogy a szerencsétlen gyermek maga gyújtotta föl a pajtában volt zab szalmát, mikor is a hirtelen föllobbanó szalma láng és nagymennyiségű füst a gyermeket elkábította s így eljutni nem tudott. Ez alkalommal Kozják Andrásnak elégett az egész csépeletlen zab termése, két szomszédnak, Tomasic Jánosnak pajtája zabbal és 5 öl tűzi fája, Dettoni Lukácsnak kicsépelet gabonája és egy félhízott sertése. A kár körülbelül 5000 K. Az épületek biztosítva voltak. A tűznél megjelentek a nagyfalusi tűzoltókon kívül, a csáktornyai, drávaszentiváni, szászkeri felsőpusztafai, zrinnyfalvai tűzoltók és az uradalom fecskendője, összesen 14 fecskendő.

— **A vasárnapi pálinkamérés betiltása** A pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök — mint megbízható helyről értesülünk — terjedelmes memorandumot dolgoztatott ki, amelyben a pálinkamérések vasár és ünnepnapokon való nyitvatartását kívánja korlátozni. A pénzügyminiszter a memorandumot megküldötte már a kereskedelemügyi miniszternek is, mint a melynek reszortjába tartozik a munkaszünetre vonatkozó ügyek elintézése. A pénzügyminiszter a memorandumban nagyfontosságú és mélyreható elveket hangoztat s hajlandónak mutatkozik arra, hogy az égetett szesz kimérése vasárnapokon és nagyobb ünnepek mindkét napján délelőt 10 órától kezdve egész napra beszüntessen, míg a közönséges pálinka kimérése ezen napokon teljesen tiltassék. Abba is hajlandó a miniszter belemenni, hogy ezentul az italmérsi engedélyek kiadásánál olyan megszorító rendelkezések léptetessenek életbe, hogy kihágások dolgában visszaeső üzletektől elvonassék az italmérsi engedély. A pénzügyminiszter hivatkozik arra, hogy a közhangulat nyomásának engedve határozta el magát a tervezett reformok életbeléptetésére, mert a vidéki törvényhatóságoktól egyresűrűben érkeznek ez irányban a fölliratok.

— **A perlaki sanatorium** mulatságáról szóló kimutatást, miután későn kaptuk, csak a jövő számunkban hozhatjuk.

— **Ertesítés.** A szentgotthárdi községi főgimnáziumot a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztérium az 1907—1908. tanévre államosította. Szentgotthárd város kedvező fekvése, szép vidéke, egészséges, tiszta levegője és vize ajánlja ennek az intézetnek a látogatását. Szentgotthárd város az állami vasutak fővonalá (Budapest—Graz) mellett fekszik s könnyen megközelíthető.

Nyilttér.*)

Nyilatkozat.

Bizonyos Feleki János fegyelmileg háromszor büntetett, jelenleg felfüggesztett s büntégi vizsgálat alatt lévő tanító azt hireszteli felőtem, hogy én egy ellene tett panaszból kifolyólag a csáktornyai kir. járásbíróval előt bocsánatot kértem.

Erre nézve aszárak tényállás az: hogy panaszomat a tárgyaló kir. bíró ur, valamint nevezett tanító ügyvédjének kérésére és kapacitására visszavontam, mert ha a panasz rendesen letárgyalatik, annak kétségeltlen következménye az lehetett volna, hogy nevezett tanító állását veszti; ez pedig a sok méltatlanság dacára céloim nem lehetett.

A t. közönségre bízom nevezett tanító eljárásának minősítését.

Vashegy, 1907. augusztus 12.

Terbócs István
ny. miniszteri tanácsos.

*) E rovat alatt közlötékért nem felel a szerkesztő.

Sve pošiljke se tiču zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me, urednika u Csáktornya.

Izdateljstvo:

knjižara Strausz Sándora, kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i poučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: u svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leta 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fil.

Obznane se poleg pogodbe i računaju.

Odgovorni urednik:

LOPARITS R. JÓZSEF.

Glavni urednik:

MARGITAI JÓZSEF.

Izdatelj i vlasnik:

STRAUSZ SÁNDOR.

Navuki za augustuš mesec.

Zvun severne i istočne strani orsaga se je već sveposud savršila žetva. Na nekih mestah je već izmlateno žito. — Vezda ne samo po prilici nego i iz istinitoga stanja vidimo, da je letošnji plod jako slab. Osobito jako je slaba bila, kaj je glavno vu orsagu, pšenica. Hudomu plodu je bila zrok tuča, vihiri, pikec, plesnivoča. Tuče je vu ovim ljetu jako vnogo bilo, na vnoгих mestah je i po dva put tuča padala. — Pšenica je vu onih varmegijah platila najhušji plod gde najviše pšenice sejaju. Gde je vu redovitim ljetu poprek zraslo 8 metercentov, ljetos je komaj 6 metercentov zraslo. Vu Bački poprek zraslo na mekoti 6 metercentov a vu Békés i Csongrád varmegiji samo pet i pol. Najbolše je još pšenica platila vu — Nyitri, Pozonjskoj Mošonskoj, Šomogyskoj, Šopronskoj i vu Tolna varmegiji, tu je najme ober sedem metercentov više zralo na mekoti zemlje.

Ravno tak smo i sa hrzjom. Iz ove je ober šest metercentov na mekoti zraslo vu Mošonskoj, Šomogyskoj, Šopronskoj, vu Tolni vu Bácski vu Csongradskoj, Csanádskoj, i vu Csikskoj varmegiji. Po drugih mestah je sveposud menje zraslo. Ne je redko mesto, gde je samo 3 ili 4 metercentov zraslo na mekoti.

Još najbolje je platil ječmen. Iz ovoga je vu dvadeset varmegijah zraslo 6 ili 7 metercentov na mekoti. Najveksi plod je bil iz ječmena vu Nyitri, Pozonjskoj, Sopronskoj, Bacski, Békésu, Biharskoj, Aradskoj Torontalskoj vu Csiku, Kisküküllő i Torda-Aranyos varmegijah.

I zob je bolje platila, kak pšenica ili hrz. Najviše je zraslo vu Torontalu, Bacski, Békésu, Brasso, Aradskoj i Kisküküllő varmegijah.

Vu kakvoći, tojest kakvoga je klasa žito zraslo, moremo reći, da je najlepší ječmen. Kaj se tiče kuruze, ova se sve povsud lepo kaže.

Krme je dosta zraslo. Ali zato niti ove nebude preveć, jer kaj smo na mesto krme hasnuvali, slame je ljetos jako malo, i to po celim orsagu je malo.

Grozdje na nekih mestah dobro stoji ali najbolje se moremo nadati, da budu gorice srednji plod dale.

Sadovni plod je jako slab i malo vreden. Vnogo je kvara napravila gusenica. Jesu varmegije, gde su drevje čista ogulile gusenice.

Cena žita su vezda dosta dobre. Kak se vidi, budu i tak ostale, jer je malo žita. Samo naj nariva svaki taki po izmlatenu svoje žito na piac, jer sa tem ako je i slab plod, jako doli vudri cone.

Vu gospodarstvu je vezda najveće delo mlatanje. Izmlateno žito vu žitnici ili na nahizju na tenkoma razsipamo i višeput

preobrnimo, da još ne suho žito se ne vuzge i nesplesnivi.

Strnišće je najbolje taki, kak smo doli zvozili žito, podorati. Ako do sada još nismo zvršili to, poprimimo se taki toga dela. To je zato potrebno, jer još vlažno strnišće je lahko podorati. Pak onda na hitroma židje vu svakojaki drači koje vu drugim podorenju najleži uništimo. Koj tak postupa sa svojim strnišćom, njegova zemlja nebude dračljiva.

Konoplje, len, kak je zato priličen moramo ga trti. Bazula, graha, leču moramo zmlatiti.

Otava je pod kraju meseca za kositi. na vnoгих mestah. Moramo sejati ballacin i za hraniti hrz na protuletje.

Marha sada vnogo dela, da doli ne dojde trsimo se dobro držati.

Vu goricah gde je potrebno moramo znović vezati. Proti peronospori tretjiput moramo špricati, kitje odrežimo. Nekoja fajta grozdja već je zrela, iz ovoga moremo pe-neze dobiti.

Vu kuhinjskim vrtu, ako je suša moramo zalevati. Osobito zelje treba zalevanje.

Vu sadovnyaku, doli opadjeno sadje poberimo i dajmo svinjam ili vu gnoj, jer ako vuni ostavimo se črvi plodju vu njem.

Tretji fertalj porcije do 15-ga augusta treba platiti, jer od 15-ga već se interes nabira.

Politički pregled.

Vu političkim stanju je sada mir pri nas. Tem više je nemira po stranskih zemljah. Ravno sada kada se vu Haagi drži mirovna konferencija, gde se iz celoga sveta, iz svakoga orsaga mudri ljudi dogovaraju, kak bi stvorili mir na zemlji, evo sada opet je vudril vun tabor med Marokkom vu Afriki i med Francuzkom. Vu Kasablanki su strašno vnogo europejcov spozaktali marokanski afrikanci. Osobito na francuze su srditi, jer francuzi hoćeju osvojiti Marokko. Zbog toga je sada francuska vekšu vojsku prisiljena poslati vu Afriku Bog zna kak dugo bude trajal rat, jer divne naravi marokanci strašno proti stojiju, te budu francuzi vnogo posla imali dok je preobladaju.

Naša braća horvati takaj nemaju mira Držiju skupštine tu i tam i negdi-negdi se i posvadiju sami med sobom. Jer svaki bi više rad obećal, on koj već nezua kaj obećati, zdigne batinu i nju ne samo obeća nego i daje onomu drugomu, koj takaj vnogo obećuje. I narod jednomu i drugomu daje pravo te negdi-negdi jim pomaže vu bitki.

Da je slavjanska krv nemirna, kak svih iztočnih narodov krv to je sigurno. Da nebi tak bilo, onda nebi imali onu povest koju imaju, najme da nisu sposobni, da posekne države imaju. Im vidimo to vu Srb-

skoj, koja ima svojega kralja. Borme vu Srbiji nije velika dika za kralja biti jer svaki dan mora čekati, da bude mu — »Zbogom svet.» Jer tam nahitroma zakoleju jednoga kralja.

Pak zato naša braća horvati bi bolje činili, ako bi vu slogi se trsili s nami živet, jer tak jim je barem i budućnost sigurna

KAJ JE NOVOGA?

— **KOLENDAR.** Augusztus 19. Ponedjeljek, Ludovik biskup. — 20. Tork, Sveti Stefan prvi kralj magjarski. — 21. Sreda, Bernardin opat. — 22. Četvrtak Timoteus mučenik. — 23. Petek, Filip benicijski. — 24. Subota, Bartol apostol. — 25. Nedelja Lajoš kralj. — Evangelium ove nedelje je, da nitko nemože dva gospodara služiti — Puno mesec je 23-ga ob 1 vuri 14 minuti po poldan. — Vreme bude lepo, na kraju deždj i viher.

— **Mravlje.** Vu Zalaegerszegu i na okolici je prošle dane strašno velika množina mravljah doli opalo iz zraka. Tak rekuć mravljah deždj je curel. Mravlje su velike i vu okolici do sada još nepoznate. — Morebiti da nje je negdi viher zdigel gori i tak donesel nad Zalaegerszeg, gde su ne jako vugodno primljene.

— **Novost okolo soldačije.** Vu nemskom je soldačija ove dane probala strelati s novimi revolveri kojih kugle, da na zemlja opadneju svetlost puščaju iz sebe. Ravnateљи nemške soldačije su jako zadovoljni bili s ovimi revolveri i s kuglami. Po ovim načinu bude si soldačija vu bojskim vremenima s kuglami svelita vu kmici.

— **Jezuš Kristušov** govor vu nibijskoj predaji. Lanjsko leto našel je professor Schmidl pri jednim antikvaru vu Kohiri — stare nubijske rukopise. Vezda su poslali iz carske biblioteke k profesorom, koji su rekli da je pismo jeden apostol delat. Vu toj pismi je jeden govor Kristušov. Ovaj govor govoril je na Maslinovi gori. Govor počne se s jednom himnom.

— **Zakaj ima** toliko vdovicah? Puno krat dojde ovo pitanje naprea odgovor nam malo koj zna dati. Žene veliju mi puno više trpimo napriku, da rodimo decu odga jamo i t. d. ipak da duže živimo kak mužkarci, to samo zato, jer ovi previše pijeju. Pravo imate žene, ali samo po jedni strani Premislite si, dok vi vu sobi sedite i igrate se sdecam, vaš muž dela vani na zemlji, muž su mašinfiriri, težaki, pisari, činovniki i t. d. koji trpiju vrućinu, zimu, sediju celi dan punokrat celu noć ne spavaju, nego držiju svoje teške službe. To je on pravi odgovor, zakaj vumiraju mužkarci bolje kak žene.

— **Najdebleše** drvo na svetu. Naj-

debleše drvo na svetu je Taxodjum macronatam Tenore, a raste vu crkvenim dvoru vu Tuli, kod oksana vu Mexiki. Jeden nemski botanikuš je rekel, da je to drvo ne jedno nego tri drevi su se zajednile. Debelo je 33 m. 60 cm. Vezda budeju ju posekli i jednu kapelu delali ž nje.

— **Opet su iznašli.** Svaki človek more si misliti, da ne drugo kak zrakoplov kojim se človek more pelati kam se hoće ar ga znaju ravnati! Zrakoplov su već punoput iznašli, ali vu luftu ga neznaju ravnati, rećem proti vetru. Iz Pariza je opet došel glas, da je jedan zrakoplovac po imenu Lebaudy iznašel zrakoplov, koj se da ravnati vu luftu. Vu Parizu se zdigel vu zrak, i išel je s soldacijom, koje je pod njim imela svoje muštre. Celi Pariz misli da iz ovim zrakoplovom budemo mogli i vu zraku putovati. Ovaj zrakoplov je dugovati, napred je malo širji, kak odzadi a na levi i desni strani su dva veliki kotači, koji se jako fletno obraćaju. Ako bi to tak bilo, kak je reć, onda za kratko vreme nebudemo morali po cugu putovati nego se sedněmo vu zrakoplov i letimo kak ptice.

— **Japanski oficiri** vu Pešti. Pet japanskih oficira bilo je par dana vu Pešti, koj se njim jako dopada. Konje su kupovali. Rekli su, da za soldaciju su naši magjarski konji najbolji. Bili su vu Babolni, Gde su žrebce kupili, od Bábolne išli su vu Kisbér i onda ideju dimo vu Japansku.

— **Minister Kossuth.** Kossuth Ferenc minister iz Mehadije došel je 14-ga o. m. vu Budapeštu zvršil je svoje ministarske posle i drugi den odputoval je vu kupališće Karlsbad. Brat njegov Kossuth Todor Lajos bude takaj ostavil taljansku zemlju, bude došel vu Magjarsku, gde bude se dal izabratil za ablegata.

— **Obiteljska nesreća.** Vu Nyiregyházu pred nekoliko tjednov vstrelil se je husarski oficir Ziebrick, jer mu je mati iskratila privolu za ženitbu s jednom devojkom. Nesrećna mati si je ov vudarec tak na srce vzela, da se je večera ogittala.

— **Zlato vu Muri.** Leta 1905, 1906 i 1907 se je vu Muri zlato počelo iskati. Iz Botornya nam pišeju, da bude .se iskanje zlata dokončalo. Prvo leto se je samo odzgora iskalo zlato, ali prošto leto su počeli vrteti vu glubini zemlje. Svakim vrtanjem bilo je posla tri dane, ali najveć kaj su pri jednim vrtanju našli, bil je jeden gram, ali vnoigput nisu već našli kak 10—15 zrnj. Kajti se jim nije to izplatilo, došli su sada pregledat gospoda, koja ar nisu vidli nikakova hasna, morali su ostaviti toga posla nadmernik i drugi ljudi — koji su pri tom poslu delali.

Z A B A V A.

Nahranjče.

Žalostna ali istinita pripoviest, kojoj bi u novinah bilo za pravo mesto med senzacionelnimi dogodjaji a ne med pripoviestjama.

Nedaleko jednog kupališta, stoji u sredini parka (vrta) liepo sagradjena vila (lietna kućica). Vlastnik iste je bil nieki bogati gospodin, koj je u njoj po lietu i zimi stanovoval. Gospodin Viktor P. sin niekog bogatog fabrikanta iz niemačke, došel je prije kojih trideset godinah u Beč te je onde podignul filialnu fabriku svoga oca iz niemačke. Poslie niekog vriemena se je oženil sa

kćerju niekog trgovca iz italiije, koja je bilo izvanredno liepa gospodjica. Taj hižni zakon bil je jedan izmed najsretnijih, a još se je srećom nadopunil, kad im se je kćerka narodila. To diete, koje je materi u liepo slično bilo, razvijalo se je vrlo liepo od dana do dana, te je bilo opravdana gizda svojih roditeljah. Svaki si anda more njihovu bol predstaviti, kad je to diete ljubimac svojih roditeljah, nenadano, u svojoj tretjoj godini dobe na difteriji umrlo.

Gospodjo P., mati toga dieteta je uslied toga živčano zbetažala, te je onda uslied toga moral gospodin P. svoju fabriku drugomu predati, za da se je mogel posvema dvorbi svoje drugarice povdati. On je u to ime kupil gore rećenu vilu te je onde sa svojom betežnicom živel sam za sebe, oddieljen od cieloga svieta. Kada pak su mu liečnici savietovali, da pojde svojom bolestnicom na pulovanje, jer se ona mora raztresti, onda je on šnjom proputoval cielu Europu; medjutim nigde niti nikaj joj nije mogel izbrisati iz glave njezinu nezaboravnu kćerku Adelinu. Ona je uvijek samo za njom plakala, a da bi se samo malo tim putovanjem bila raztresla, o tom nije niti spomena bilo.

Niekog dana se je sa svojim mužem šetala po ulicah Palerma u Italiji, kad na jedan krat začuje ime »Adelina« zvali. Gospodja se ogleda i vidi nieku prosjakinju, kakovih u Italii u svakom kutu dosta ima, kako za malom dievojčićom, koja joj je pobiegla, bieži i zove. To pako diete bilo je za čudo njezinoj pokojnoj dieti tak slično, kak da je ona sama iz groba stala. Gospodja P. skupa sa svojim mužem osupnjeni nad tim pojavom stanu i presenećeni začudjeno gledaju za dietetom, koje je bilo njihovomu pokojnomu na vlas slično, a i isto ime nosilo.

Odmah pristupe obojica do prosjakinje koja si je do toga već malu kćerku prijela pruže joj stanovito almužtvo te prematraju diete, koje je na te stranjske ljude plaho gledalo. U to su prosjakinji naručili, da dojde sdietetom zajeduo u ošteriju, u kojoj su odseli; a kad su onamo prosjakinja i diete, bili su liepo prijeli i pogošćeni. I dok se je mati hranila, zabavljala se je gospodja P. sa dietetom, koje je stlašćicami pripitomila i za sebe predobila. Ona se od dieteta već nije hotela razdružiti, jer je u njom vidla svoju uskrnutu kćerku, pak je njezina jedinca želja bila, to diete sebi pridržati. I gospodin P. je bil sličnostju toga dieteta na svoje pokojno diete na toliko ganut, da se je i on želji svoje gospodje pridružil. — I sad je pričelo pogadjanje sa prosjakinjom za diete, dok su se šnjom naredili, te joj izplatili jezero krunah iliti talijanskih lirah i diete si uzeli.

Ovak je to poltretju godinu staro diete došlo u Beč. Gospodin P. je odmah učinil korake, da diete adaptira iliti za svoje zeme, ali k tomu je po zakonu potrebna nieka doba starosti za onoga, koj hoće adaptirati a tu dobu gospodin P. još nije navršil, pak je anda ta dievojčica, makar da je bila u Beču, zakonito još uvijek bila kćerka prosjakinje iz Palerma, ali ime je već nosila svojih novih roditeljah, koje su joj odmah nadenuli. jer i onako će gospodin na skoro dostići starost za adaptaciju, pak će im onda postati prava po zakonu kćerka.

Nju su u kući držali kak da je njihovo vlastito diete a dievojčica se je baš liepo razvijala na veselje gospodina i gospodje P. Već je Adelina bila osamnajst godinah

stara, ali ona još uvijek nije znala odkuda izhadja, već je gospodina i gospodju P. držala za svoje prave roditelje, pak ih je i kakti lakove onom pravom diećinskom ljubila. Prva velika žalost, koja ju je u njezinoj dvadesetj godini snašla, bila je, kad joj je tobožnja mati gospodja P. umrla. I Adelina i njeni tobožnji otac, gospodin P., jbili su neutišljivi. Jedino još, čim se je razza-lošćeni gospodin batrivel, bila je ljubav naprama tobožnjom kćerki Adelini, na koju se je već od davna na toliko priučil, da ju je izbilja i za svoju pravu rođenu keer držal.

Ali pak mu je i Adelina svojom dietijom ljuba vju zasladjivala nadošle gorke dane i razpršivala crne oblake, koji su ga u sliedstvu smrti gospodje okruživali. A kad je žalostna godina prošla, nagovorila ga je da svoju tobožnu družtvu otvori, koje će ga razbistrivati. Gospodin P. je tim misliil svojoj kćerki veselje učiniti, ako će u njegovu družtvu, a šnjim i zabave dohadjati, pak je privolil na to. Liepa anda njegova vila i vrt. poslati su od sada miesta zabavah, kojih sredotočje je bila Adelina, I ovako su još četiri godine prošle, u kojih se je Adelina u iznimno liepu, dvadeset i pet godišnju dievojku razcvela, u koju su bile oči cijele mladeži uprte.

Lietos na proljetje je nieki mladić njezino srce zarobil, pak pošto je dotični imal liepu i sigurnu zaslužbu, dal je gospodin P. svoju dozvolu k zarukam, ali pod tim uvietom, da se vianćanje nesme prije jeseni obaviti. Gospodin P. je u to vrieme nakanil adaptiranje Adelinu za svoju kćerku zakonito a neopaženo stoga, jer je on želel, da Adelina i nadalje ne sazna, da nije prava kći njegova i pokojne mu gospodje, tekak poslie njegove smrti neka joj se slobodno sve otkrije.

Nezna se koj je bil razlog da je gospodin P. i sada još tim adaptiranjem zatezval. Nesrećnim slučajem ga je prošli miesec gutta udarila, te je naglo preminul, bez da je adaptaciju Adelinu provel i ovak su svi njegovi plani za njezinu budućnost, bili jednim mahom smrtno kose uništeni.

Sada je Adelinu dostignul prvi udarac sudbine, jer pri ostavinskoj razpravi je ona saznela, da nije kći gospodina i gospodje P. bila pak pošto nije bila niti bližnja niti dalečnja rodbina, to onda niti na herbiju imetka, iza smrti gospodina P. nikakovo pravo nije imala.

Odmah su se prijavili razni bližnji i dalešnji rođjaci, koji su svoje pravo na ostavštinu dokazali i zahtievali, da im se imetak pokojnoga gospodina P. kakti zakonitim nasliednikom uruči.

Adelini se je med očima smrkavalo, kad je videla kam se je to sve preobrulo. Ona sretna, liepa, i od svih obozavana dievojka postala je u jednoj minuti ono, kaj joj je mati bila — prosjakinja! —

Jošće je mislila, da ima jedno zavetje a to u svojem sadašnjem zaručniku i budućem supругu, kojemu je svoje srce prikazala. Ali taj njezin zaručnik se je bezobrazno ponašal jer kad je saznal, da mu žena nemože donesti u kuću imetka, za kojim je hlepel pisal joj je, da su se pri njem okolnosti na toliko promienili, da odustaje od ženitve i ona si može slobodno drugoga zaručnika poiskati. Bilo mu je najme stalo do njezilog imetka a ne do nje. — Ima ih više takovih! —

Tim se je anda dievojki čaša napunila zućom te ju je nesrećno duboka žalost obuzela. U toj žalosti se joj spopadne zdvojnost

ona se odluči na zdvojni korak. — Ljudi makar i dobro odgojeni te i skroz poštenu ako nisu u svetoj vjeri čvrsti, podlegnu svakoj napasti lahko i naprama zdvojnosti su upravo nemoćni. Ona se anda odveze u Beč te odmah pojde do Dunava i skoči u vodu. Nekoji ljudi u blizini izvlekli su ju još živu iz Dunava te oslobodili od očite smrti. Bila je prenešena u bolnicu, gde se je za nekoliko dni oporavila, te ju je od tuda, nieka poznana obitelj k sebi uzela, da se posve odmori i duševno raztrese.

Niekomu bečkomu odvjetniku, koj se e za Adelinu zauze, pošlo je za rukom nasljednike imetka gospodina P., raznimi dokazi na toliko genuti, da su došli do uvidenja da je gospodina P. namiera izbilja — bila Adelinu za svoju kćerku zakonito dati proglasiti, te je samo slučaj nagle smrti krivda to nije učinjeno, pak da vrhu toga ne budu nikakove sudbene razprave, za koje je odvjetnik već imal liepi broj svjedokah, pogodili su se izvan sudbeno te joj odstu pili jednu petinu celoga imetka, kaj iznaša od prilike sto jezer forintli.

Tim bi Adelina bila protiv nevolji osigurena, ali oni udarci koji su ju u to vrijeme dosegнули, su ju na toliko shrvali i prignuli, da je pitanje, jeli će se ikada na toliko oporaviti, da će se tog kapitala moći uživati.

Svi njezini poznanici iskreno žale nesretnudievokju. **Em. Kollay.**

Kak ljudi živiju.

Čitajmo si ovdj,
Jedno lepo ime,
Da se anda svakog
Medjimurca prime.

Kakó človek žive,
V Magjarskim orsagu,
Gde nam raste zitek,
Pak i drugo blago.

Ar vam morem reći,
Čitatelji moji,
V Magjarskim orsagu nigdo
Nej ne dvoji.

Želim vam povedat
Ja orsage druge,
Gde narod podnaša
Do smrti vek tuge.

Oglej mo se malo,
Mi na kranjske ljudi,
Kako jesu oni,
Vu nevolji hudi.

On nema gorice,
Niti nikve polje,
Kruha niti vina,
Nigdar zadovolje.

Tursku zemlju jesem,
Leto dana služil,
Vsaki Bošnjak jese,
Tam pred menom tužil.

Kam gud človek gledj,
Svigli je planina.
Ovo vam je dragi,
Istina jedina.

Tužen Turčin,
On kad hoće vodu piti,
Jednu vuru hoda,
Mora sprevediti.

Još za ona doba,
Kad sem ja nut hodil,
Bole njim je bilo,
Ar se duhan plodil.

Pod Magjarsko krilo,
Bosna je ostala,
Vsem Bošnjaškom veliku
Zapoved je dala.

Njihove planine,
Gore kamenite.
Kak je mogu hranit,
To vsi dobro znate.

Ipak zato ljube,
Svoju domovinu,
Tak njim vu veselju,
Anda leta minu.

Nit s mesom, nit s kruhom
Jako se ne hrane,
Nego s černom kavom,
Svoje telo brane.

Pitajmo se anda
A kak zemlja naša? —
Magjaru vu ruki,
Navek puna flaša.

Ar je naša zemlja,
Velika ravnina,
Od svih je najlepša
Naša domovina.

Od Rusa ste čuli,
Kakvo ima blago,
Zemlje pako mnogo,
Ali pustašago.

Na dva dana hoda,
Gde neraste nika,
Ovo vam i Rusa,
Dosta v sercu pika.

V Magjarski orsagu,
Mira su zadali,
Samo da nas nebi,
Tak za daće phali,

Rodjanja je naša
Lepa zemlja mila,
Al da samo nebi,
Ta nevolja bila.

Svaki bi rad gospon biti,
To je krivo.
Nišće nebi kosil
Niti kopal sado.

Dvā gimnaze zvrši,
Oce fiškal biti,
A pri sudu nezna,
Niti govoriti.

Medjimurci dragi,
Delajmo marljivo,
Ako hoćemo,
Da si kaj priskrbimo.

Ovo vam povedam,
Medjimurci mili,
Bog daj da bi navek,
Vu ljubavi bili.

Priredil vu Boltornji, **Zadravec K.**

Nekaj za kratek čas.

Poparjeni nadherceg:

Mülinen grof preiski diplomata je okolo 80 leta k bečkomu nemškemu konzulatu bil udeleni. Jeden večer su ga prikazali Albreht nadhercegu, koj je za Boga ne mogel trpeti nove plemenitase, a od civilskoga roda čoveka da niti negovorimo. Stom prilikom pita nadherceg:

Mülinen? Mülinen? To ime nepoznam, Kaj ne vi ste novi plemenitash?

Ne, kraljevska visost, — odgovori mladji diplomata, koj je bil jako gizdav na svoju plemenščinu.

Pak da je dobila vaša obitelj plemenščinu? — pita ga nadherceg.

Još za ono vreme, da su Habsburgi naši podložniki bili.

Nadherceg je na to niti jednu reč ne rekel, nego se obrni na mesti, i otide.

I Mülinen grof se ne zlagal, kajti njegovi predji su već za XI. stoletja groflj bili a Habsburgi za ono vreme pak njihovi — kmeti.

Mülinen grota su — naravski — taki drugi den premestili iz Beča v Konstantinapoly.

Lepi dogodjaj.

Jeden državavásárhelyski magnaš (onse sam tak imenuje), došel je v Csáktornyu, a ne je imel više penez, kak 20 fillerov. Rad bi pil i jel, ali kaj si mora kupiti za te peneze! Odide anda v staru kramu, kupi si jen stari lancek, hiti ga črez rame i spravi se v krčmu. Tam ga pitaju kaj bude jel? Leves? A ov veli, juhu k tomu govedinu s hržnom. Ovi su ne to znali da naš čovek nema penez, samo su vidli lanceka na ramenu i dvorili ga neprestano. Da su već dosta pili onda su med sobom i dosti lažih imeli. Krčmar je mislil da je čovek prodal bika, ali došel je na to, da je ne prodal čista nika. Nazadnje pita krčmar gosta, no bute platili?

A ov mesta da plati na žalost krčmaru zapopevle si:

To ti platim drugi tjeden,
Da bum imel novac jeden,
Lanceka si zemem sobom,
Ostante mi svi skup zbogom!

Engiez i rubača.

K Andrassy Gyula grofn dok je još mi-noter bil zvunašnjih poslov došel je s jednsim prilikom englezki veliki konzul. Andrassy ga nije odmah pred se pustil, i zbog toga se konzul jako zbantavan čutil. Da je došel pred Andrassyja, počel mu je bajati zakaj gačovak dugo mučil.

Andrassy se stim zgovarjal, da se ran onda opravljal i zato je moral englez tak dugo čakati. Engleza je ov odgovor ljosh bolje razsrdil zato mu veli srdito:

Najte pozabiti, da vu mojoj osobi pri-jimate pohod Viktorie, englezke kraljice!

Ali dragi lord — veli mirno Andrassy — im to i vi sami morete prevideti, da englezku kraljicu nemorem prijimati — v jednoj rubači.

Na ove reči odmah razvedrilo čeloga angliuša i diplomatski konfliktuš je bil odstranjen.

Gabona árak. — Clena žitka.

mmázsa	1 m.-cent,	kor. fill.
Buza	pšenica	18.50 —
Rozs	Hrž	15.00 —
Arpa	Ječmen	13.50 —
Zab	Zob	15.00 —
Kukoricza uj	Kuruza nova	13.60 —
Fehér bab uj	Grah beli	17.00 —
Sárga bab	• žuti	14.50 —
Vegyes bab	• zimšan	13.00 —
Kendermag	Konopljeno seme	20.00 —
Lenmag	Len	22.00 —
Tökmag	Koščice	20.00 —
Bükköny	Grahorka	14.00 —

343 sz. 1907.

Árverési hirdetés.

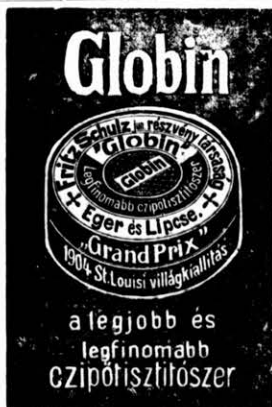
Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. törvényszéknek 1907 évi 2654/számu végzése következtében Dr. Löke Emil nkanizsai ügyüggyévé által képviselt kotori ltkptár r. t. javára Rezek Mihály és társai ellen 298 K. 24 t. 171 K. és 141 K. 50 f. s jár. erejéig 1907 évi május hó 17-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 965 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák, szekerek, kukoricakaszok, pajták stb. nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. bíróság 1907. évi V. 158, 159. és 195 sz. végzése folytán 298 kor. 24e fill. tőkekövetelés ennek 1907 évi ápril hó 1 napjától járó 6 százalékos kamatai 1 harmad százaléki váltódj és eddig összesen 82 kor. 85 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Perlakon alperesnek lakásán leendő eszközzésére 1907. évi augusztus hó 21. napjának d. e. 9 órája

határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Perlak 1907. aug. hó 9. 532

Egy nagy salon 530

Consol tükör
(3 m. magas) és egy salon
(rokoko) szekrény
eladó. Czim a kiadóban.

Ház- és birtokeladás.Közhírré teszem hogy a **Muraszentmárton** községben levő**háza mat**

(szilárd középület) melyben már 18 év óta jóforgalmu vegyes kereskedés van, mely áll: 1 tág üzlethelyiségből, 3 szép lakoszobából, konyha, 2 jó nagy teljesen száraz pinczéből, istálló, faszín, sertés- és tyúköl, egy szép szakszerűen létesített 15 éves teljes termésben és kitünő karban lévő **gyümölcsös 70 drb. legnemesebb faj almaival, 200 db. legnemesebb fajú körtealakkal, egy 2 zöldséges kerttel** szabad kézből **1. hó 22-én esütörtökön d. e. 10 órakor** nyilvános árverésen eladom.

Ugyanott egy 2 holdas **150 drb. legnemesebb almaikkal** szakszerűen beültetett **10 éves gyümölcsöst** mely egészen egy élő sövényes kerítéssel (gledicsiával) be van kerítve szintén árverésen eladom A ház beltelekkel a 2 holdas gyümölcsössel együtt vagy a nélkül eladatik.

Venni szándékozók kéretnek f. hó 22-én házamnál jelentkezni

Tisztelettel **CSÁRIC S ADOLF,** 533
Győr szab. kir. város gyümölcsészeti és szőlőszetének intézője.

A csáktornyai m. kir. pénzügyőri**szakasz elhelyezésére 4-5 szo-****bús lakás a szükséges mellékhe-****lyiségekkel 1908 évi január hó****1-től kezdődőleg 6. esetleg több****évre kerestetik. A bérleti feltéte-****lek a biztos irodában tudhatók****meg, hol a szerződés azonnal****megköthető.** 529**Bischitzky Miksáné, Nagykanizsa.**

Nagy választék új és átjatszott

zongorák, pianinók, fushar-

moniumok és cimbalmokban.

Részletfizetésre is!

Hangszerek bérbé adatnak. 994 9-20

BORELADÁS.

80 hektoliter kitünő minőségű fehér bor **VUGRINECZ Fr. plébánosnál Gornya-Rékán kapható. Ára 20 krajcártól feljebb.**
531 1-1

PRODAJA VINA.

80 hektolitra beloga vina izvrstnoga ima na prodaju **Fr. VUGRINEC plebanos u Gornjoj Reki cenna liter po 20 krajcara 1 viso.**

628 1-2

HIRDETMÉNY.

Jurcsvec község alulírott előjárói a képviselőtestület 17/907 sz. közgyűlési határozata értelmében közzé tesszük, hogy a község tulajdonát képező, a kisszabadkai állomás közelében lévő

községi kocsmá

1907. évi szeptember hó 3-án d. u. 2 órakor kezdődő nyilvános árverésen 1908. január 1-től számítandó három év időtápra, nyilvános árverésen — Jurcsvecen a községbírónál bérbé fog adatni.

Árverési feltételek a szobotcai körjegyzőnél betekintheők.

Bánalpenz a kikiállási ár 10%-a.

Jurcsvecen, 1907. aug. hó 10-én.

Puhr Mihály jegyző.**Loncsarics Antal** bíró.

Jelzalogkölcsönt

5 és fél százalékos kamatra, földbirtokra, szilárd anyagból épült házakra, gyorsan és biztosan megszerez,

fleiner Mór

996 8-10 bankbizományos

Hísólendván.

Necsak olvasni

hanem megis kell kísérteni **BERGMANN és TÁRSA, Dresden és Tetschen a/E** régen bevált, gyógyító hatású

Steckenpferd liliontej-szappanát

azelőtt Bergmann-féle liliontejszappant (jegy: 2 Bergmänner) hogy szeplőktől ment, fehér arcórt, valamint gyengéd areszint nyerjünk.

Darabja 80 fillér-ért kapható:

Stráhia Testvérek-nél
Csáktornya.

971 46-50

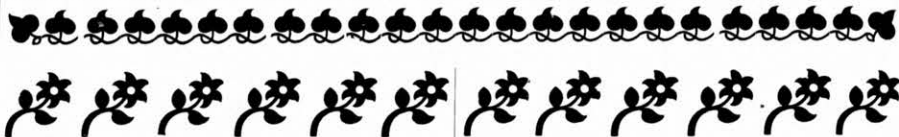
TIRGRAM-POR

az egyedüli szer, mely az összes rovarokat gyorsan és alaposan kipusztítja; üvegben —30, —60, 1. — és 2.— koronáért kapható

TIRGRAM TINKTURA

csakis Poloskák ellen üvegekben —40, —80, 120, 260 és 5. K. kapható minden jobb drogériában, fűszer- és festék-kereskedésben, ahol Tirgram-Plakátok ki vannak függesztve. Ügyeljünk a „TIRGRAM“ névre. Gyár: Budapest, IV. ker., Károly-utca 1.

20-517 4

T. cz.

Tisztelettel van szerencsém a m. t. közönség szives tudomására hozni, hogy felhalmozodott áruraktáromat az előhaladott árak következtében — dacára az általános drágaságnak — jelentékenyen leszállított árak mellett bocsátom áruba.

Miután tudvalevőleg csakis jó árakat tartok, ajánlom ezt a kedvező alkalmat a m. t. közönség b. figyelmébe.

Kiváló tisztelettel
Zrinyi Viktor.

1 | 3

P. n.

Ja dajem na znanje, da ja radi preblizavanja jesen i odviše robe na skladištu, sada moju cieľu robu za mnogo talešu cieni razprodavam.

Pošto ja svake vrsti robe imadem, preporučam svakomu da si kod ove priliku cieľi svoj potreb u suknenoj robi kupi.

S poštovanjem
Zrinyi Viktor.

535

AGRARIA

MAGYAR GÉPFORGALMI RÉSZV. TÁRS.

Benzinmotorok

Benzincséplők

Malomberendezések stb.

Kérjen minden gazda

árjegyzéket

Levélczim: 872 28-52

„AGRARIA“ Budapest, Vác-út 2.

DÁRIUS

Hántoló és hegyező-gép.

Törvényesen védett új fekvőszerkezettel, munkaközben szabályozható surlaköpennyel és surla-verőkkel.

Kérjen árat.

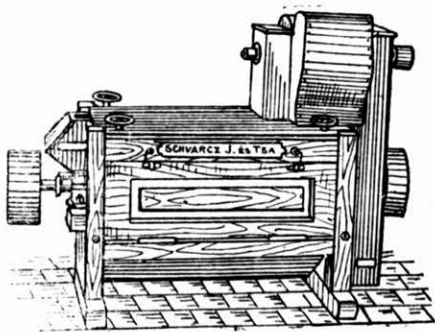
Schvarcz József és Társa

műszaki iroda és raktár.

Gépszijgyár. Budapest

V, Váci-körút 26.

864 28-52

DÁRIUS-nak feltűnő a teljesítőképessége, olcsósága, könnyűkezelhetősége.

Állítható egyetlen kézikerekek által. Szállítható azonnal, kívánatra négyheti

..... próbára is.